

EXAMENREGLEMENT

KNBB VERENIGING CARAMBOLE

2017

INHOUD

Artikel		Pagina
1	Werkgroep Opleidingen en Examens.	2
2	Taken en bevoegdheden.	2
3	Examenreglement.	3
4	Examenprocedure en voorwaarden.	3
5	Het examen.	4
6	Waardering van examenresultaten.	5
7	Bekendmaking examenresultaten/administratieve afhandeling.	5
8	Slotbepalingen en onvoorziene gevallen.	6
9	Inwerkingtreding, wijzigingen.	6

BIJLAGEN

1	Examennormen en cijferverklaring Arbitr 1. Examenrapport Arbitr 1 (EC-25)	7 8
2	Examennormen en cijferverklaring Arbitr 2. Examenrapport Arbitr 2 (EC-26)	9 10
3	Examennormen en cijferverklaring Arbitr 3. Examenrapport Arbitr 3 (EC-27)	11 12
4	Examennormen en cijferverklaring Arbitr 4. Examenrapport Arbitr 4 (EC-28)	13 14

Artikel 1

Werkgroep Opleidingen en Examens

1. De Commissie Arbiters, verder aangeduid met CA, stelt een Werkgroep Opleiding en Examen (WOE) in.
Deze werkgroep kan uit meerdere personen bestaan.
De coördinator van de werkgroep maakt deel uit van de CA.
Hoe de werkzaamheden binnen de werkgroep georganiseerd worden, wordt door de werkgroep zelf bepaald.
2. De WOE kan zich ook voor het uitvoeren van haar taak laten bijstaan door één of meer personen. Deze personen worden benoemd door de CA.
3. De werkzaamheden van de WOE zijn vooralsnog beperkt tot de KNBB Vereniging Carambole.
4. De WOE is een werkgroep met beslissingsbevoegdheid.

Artikel 2

Taken en bevoegdheden

1. De taken en bevoegdheden van de WOE zijn:
 - a. het gevraagd en ongevraagd geven van advies aan de CA in zaken die bijdragen tot verbetering van de kwaliteit van de arbitrage, alsmede het geven van advies inzake hetgeen is genoemd in dit artikel onder d tot en met i;
 - b. het bewaken van de kwaliteit van de examens zoals genoemd in artikel 3;
 - c. opstellen van het examenreglement en/of wijzigingen hierop; deze worden ter goedkeuring aangeboden aan de CA;
de vaststelling geschiedt door het Bestuur van de KNBB Vereniging Carambole, verder aan te duiden met KVC;
 - d. het vaststellen van de examenprocedure;
 - e. het vaststellen van examenopgaven;
 - f. het vaststellen van de examendata;
 - g. het aanstellen van docenten en examinatoren uit het bestand van arbitrage-experts;
 - h. het vaststellen van de beoordelingscriteria, welke door de examinatoren moeten worden gehanteerd;
 - i. het vaststellen van normen voor het slagen of niet-slagen;
 - j. het na het slagen uitreiken van de certificaten;

- k. al die werkzaamheden te verrichten, die een goed verloop van de examens bevorderen;
- l. van elk examen een verslag maken, zie het gestelde in artikel 7, lid 2;
- m. medio augustus een jaarverslag maken, dat aan de CA ter hand wordt gesteld. Uit dit jaarverslag moeten de activiteiten van de WOE en de resultaten daarvan over het direct voorafgaande seizoen blijken;
- n. het onder m genoemde verslag ter kennis brengen van de CA;

Artikel 3 **Examenreglement**

1. Het examenreglement is van toepassing op:
 - a. Het examen na de opleiding tot Arbitrator 1;
 - b. Het examen na de opleiding tot Arbitrator 2;
 - c. Het examen na de opleiding tot Arbitrator 3;
 - d. Het examen na de opleiding tot Arbitrator 4.
2. Het examenreglement geldt zowel voor het theorie-examen als voor het praktijk-examen.
3. De examenkandidaten worden in alle onderdelen van het opleidingsprogramma geëxamineerd.

Artikel 4 **Examenprocedure en voorwaarden**

1. De WOE geeft aan deelnemers de gelegenheid tot het afleggen van een afsluitend examen met inachtneming van artikel 3 van dit reglement.
2. Het aanmelden van een examen aan de CA geschiedt door middel van een kopie van het aanmeldingsformulier van de betreffende cursus door de coördinator van de WOE.
In dit formulier zijn vermeld:
 - a. de persoonlijke gegevens van de kandidaten;
 - b. de gegevens betreffende de lokaliteit;
 - c. de data en aanvangstijden van het examen.
3. Tot het examen worden uitsluitend kandidaten toegelaten die aan de gehele cursus hebben deelgenomen en, naar oordeel van de docent, zullen voldoen aan de gestelde eisen.
4. Alleen de kandidaten die zijn geslaagd voor het theorie-examen mogen deelnemen aan het praktijkexamen.

Artikel 5 **Het examen**

1. Het examen wordt afgenomen door examinatoren die door de WOE zijn aangewezen. De examinatoren handelen in opdracht van en zijn verantwoording verschuldigd aan de WOE.
2. Het theorie-examen.
 - a. in dit deel moeten gedurende maximaal negentig minuten de examenvragen worden beantwoord.
 - b. voordat men deel kan nemen aan de cursus tot Arbitrator 4 wordt een theorie-examen afgenomen. Dit theorie-examen geldt als toelatingseis voor de praktijkopleiding en is tevens een onderdeel van het examen Arbitrator 4.
 - c. op verzoek *vooraf* kan het theorie-examen volgens de landelijke norm worden afgenomen indien er sprake is van bijvoorbeeld dyslexie (woordblindheid) of dergelijke. De examenopgave wordt dan op A-3 formaat geleverd en de kandidaat mag er dan 120 minuten over doen.

3. Het praktijkexamen.

Dit deel bestaat uit het actief arbitreren van een gedeelte van biljartpartijen, in vooraf vastgestelde spelsoorten. De WOE bepaalt welke wedstrijden hiervoor in aanmerking komen, of in welke vorm de (demonstratie) partijen worden gespeeld.

Het examen voor Arbitrator 1, Arbitrator 2 en Arbitrator 3 zal gedurende veertig minuten worden afgenomen. Tijdens de partijen zal een kandidaat twintig minuten als eerste arbiter en twintig minuten als tweede arbiter functioneren, uiteraard afhankelijk van het partijverloop.

Bij het examen voor Arbitrator 4 kan van deze procedure worden afgeweken.

- a. Het examen voor Arbitrator 1 zal bestaan uit partijen in de spelsoorten:
 - libre op de kleine klein.
 - driebanden op de kleine tafel.
 - b. Het examen voor Arbitrator 2 zal bestaan uit partijen in de spelsoorten:
 - kader 38/2.
 - driebanden op de kleine tafel.
 - c. Het examen voor Arbitrator 3 zal bestaan uit partijen in de spelsoorten:
 - ankerkader 47/2.
 - driebanden op de grote tafel.
 - d. Het examen voor Arbitrator 4 zal bestaan uit partijen in de spelsoorten:
 - libre en/of bandstoten op de grote tafel
 - ankerkader op de grote tafel.
 - driebanden op de grote tafel.
4. Desgewenst kan de WOE na overleg met de CA een andere vorm en samenstelling vaststellen, om een goed verloop van een examen te waarborgen.

Artikel 6

Waardering van examenresultaten

1. Het theorie-examen (40 vragen)

a. een kandidaat is geslaagd voor:

- Arbitr 1 indien de kandidaat **30** of meer van de vragen goed heeft beantwoord;
- Arbitr 2 indien de kandidaat **32** of meer van de vragen goed heeft beantwoord;
- Arbitr 3 indien de kandidaat **34** of meer van de vragen goed heeft beantwoord;
- Arbitr 4 indien de kandidaat **35** of meer van de vragen goed heeft beantwoord, zie het gestelde in artikel 5, lid 2 sub b.

b. een kandidaat is afgewezen voor:

- Arbitr 1 indien de kandidaat **29** of minder van de vragen goed heeft beantwoord (**11 fouten of meer**);
- Arbitr 2 indien de kandidaat **31** of minder van de vragen goed heeft beantwoord (**9 fouten of meer**);
- Arbitr 3 indien de kandidaat **33** of minder van de vragen goed heeft beantwoord (**7 fouten of meer**);
- Arbitr 4 indien de kandidaat **34** of minder van de vragen goed heeft beantwoord (**6 fouten of meer**);

2. Het praktijkexamen

De beoordeling van het resultaat van het praktijkexamen geschiedt overeenkomstig de normen, zoals die zijn vastgelegd in dit examenreglement met de bijbehorende bijlagen:

- bijlage 1: examennormen en cijferverklaring Arbitr 1;
- bijlage 2: examennormen en cijferverklaring Arbitr 2;
- bijlage 3: examennormen en cijferverklaring Arbitr 3;
- bijlage 4: examennormen en cijferverklaring Arbitr 4.

Voor elk onderdeel is een maximaal te behalen aantal waarderingspunten vastgesteld.

- Een kandidaat is geslaagd indien deze heeft voldaan aan de vastgestelde voorwaarden.
- Een kandidaat is afgewezen indien deze niet heeft voldaan aan de vastgestelde voorwaarden.

3. Een kandidaat die niet is geslaagd kan pas weer voor een examen worden aangemeld indien de kandidaat wederom heeft deelgenomen aan een cursus zoals vastgesteld in artikel 4 van het examenreglement.

Artikel 7

Bekendmaking examenresultaten/administratieve afhandeling

1. Bekendmaking examenresultaten

- a. het resultaat van het theorie-examen zal, onmiddellijk na afloop van dat examen worden bekend gemaakt;
- b. het resultaat van het praktijkexamen zal na afloop van dat examen worden bekend gemaakt;
- c. aan geslaagde kandidaten zal een certificaat worden uitgereikt.
- d. iedere kandidaat ontvangt zo spoedig mogelijk een kopie van het examenrapport;

- e. cursusleiding en/of docenten ontvangen een kopie van de examenrapporten, aangevuld met aandachtspunten betreffende begeleiding en/of opleidingspunten.
2. Administratieve afhandeling.
De examinator maakt van het gehele examen een verslag, hierbij moet gebruik worden gemaakt van de formulieren welke beschikbaar worden gesteld door de WOE.
De navolgende formulieren moeten uiterlijk twee weken na het examen volledig ingevuld toegestuurd worden aan de coördinator van de WOE:
 - a. het totaaloverzicht cursusresultaten;
 - b. de antwoordformulieren theorie-examen;
 - c. het examenrapport praktijkexamen;
 - d. de evaluatievragen theorie-examen;
 - e. het evaluatieformulier examen biljartarbitrage.
 3. De examinator draagt zorg voor doorzending naar de coördinator van de WOE, die zorg draagt voor interne en externe berichtgeving.

Artikel 8

Slotbepalingen en onvoorziene gevallen

1. In die gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de voorzitter van de CA, na overleg met de coördinator van de WOE.

Artikel 9

Inwerkingtreding, wijzigingen

1. Dit examenreglement (ER) treedt in werking op 1 augustus 2017.
2. Eerdere versies van het ER, alsmede de wijzigingen daarop, zijn door de inwerkingtreding van dit ER ongeldig geworden.

BIJLAGE 1.

EXAMENNORMEN EN -VERKLARING ARBITER 1

Voor ieder van de vier categorieën wordt een deelresultaat "geslaagd" of "afgewezen" bepaald.

- Voor de categorie 1 t/m 4 gelden de onderstaande normen:
 - **deelresultaat cijfers voor de aspecten van de categorie 1, 2, 3 en 4**

Geslaagd	Maximaal 1 maal vijf (5), rest zes (6) of hoger.
Afgewezen	Twee keer vijf (5) of een of meer maal vier (4).

- Het eindresultaat wordt als volgt bepaald:
 - **eindresultaat deelresultaten**

Geslaagd	Geslaagd voor alle vier categorieën.
Afgewezen	Een of meer deelresultaten "afgewezen"

- Bij een ander resultaat dan "geslaagd" wordt de kandidaat definitief afgewezen en dient de betreffende kandidaat aan een nieuwe cursus deel te nemen om in aanmerking te komen voor een hernieuwd examen.

- Cijferverklaring
 - **Cijfer** **Omschrijving**

Acht	(8)	Enkele kleine op- of aanmerkingen. Maakt geen storende fouten.
Zeven	(7)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt geen storende fouten.
Zes	(6)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt een enkele storende fout.
Vijf	(5)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt bij herhaling storende fouten.
Vier	(4)	Voldoet in het geheel niet aan de te stellen eisen.

EXAMENRAPPORT ARBITER

1

Naam _____ Docent _____

Bondsnr. _____ Examinator _____

LIBRE KLEIN

geslaagd of afgewezen

Categorie 1	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			
Kennis spelsoort			

DRIEBANDEN KLEIN

geslaagd of afgewezen

Categorie 2	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			
Kennis spelsoort			

HOUDING

geslaagd of afgewezen

Categorie 3	Cijfer	Toelichting	
Houding			
Presentatie			

PROCEDURES

geslaagd of afgewezen

Categorie 4	Cijfer	Toelichting	
Vorbereiding, inspelen begin van de partij			
Einde partij afwikkeling			
Toezicht op functie schrijver en bordenist			

Theorie		Eindresultaat	
---------	--	---------------	--

Plaats _____

Datum _____

Paraaf

EXAMENRAPPORT ARBITER

2

Naam _____ Docent _____

Bondsnr. _____ Examinator _____

KADER 38/2

geslaagd of afgewezen

Categorie 1	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			
Kennis spelsoort			

DRIEBANDEN KLEIN

geslaagd of afgewezen

Categorie 2	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			
Kennis spelsoort			

HOUDING

geslaagd of afgewezen

Categorie 3	Cijfer	Toelichting	
Houding			
Presentatie			

PROCEDURES

geslaagd of afgewezen

Categorie 4	Cijfer	Toelichting	
Vorbereiding, inspelen begin van de partij			
Einde partij afwikkeling			
Toezicht op functie schrijver en bordenist			

Theorie		Eindresultaat	
---------	--	---------------	--

Plaats _____

Datum _____

Paraaf

BIJLAGE 3.

EXAMENNORMEN EN -VERKLARING ARBITER 3

Voor ieder van de vier categorieën wordt een deelresultaat "geslaagd" of "afgewezen" bepaald.

- Voor alle categorieën wordt per categorie het deelresultaat als volgt vastgesteld:
 - **Deelresultaat cijfers voor kernaspecten van categorie 1, 2, 3 en 4**

Geslaagd	Maximaal een keer zes (6), rest zeven (7) of hoger.
Afgewezen	Twee keer zes (6), dan wel een of meerder keren vijf (5).

- Het eindresultaat wordt als volgt bepaald:
 - **Eindresultaat deelresultaat**

Geslaagd	Geslaagd voor alle vier categorieën.
Afgewezen	Een of meer deelresultaten "afgewezen"

- Bij een ander resultaat dan "geslaagd" wordt de kandidaat definitief afgewezen en dient de betreffende kandidaat aan een nieuwe cursus deel te nemen om in aanmerking te komen voor een hernieuwd examen.

- Cijferverklaring:
 - **Cijfer** **Omschrijving**

Acht	(8)	Enkele kleine op- of aanmerkingen. Maakt geen storende fouten.
Zeven	(7)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt geen storende fouten.
Zes	(6)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt een enkele storende fout.
Vijf	(5)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt bij herhaling storende fouten.
Vier	(4)	Voldoet in het geheel niet aan de te stellen eisen.

EXAMENRAPPORT ARBITER

3

Naam _____ Docent _____

Bondsnr. _____ Examinator _____

ANKERKADER 47/2

geslaagd of afgewezen

Categorie 1	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			
Kennis spelsoort			

DRIEBANDEN GROOT

geslaagd of afgewezen

Categorie 2	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			
Kennis spelsoort			

HOUDING

geslaagd of afgewezen

Categorie 3	Cijfer	Toelichting	
Houding			
Presentatie			

PROCEDURES

geslaagd of afgewezen

Categorie 4	Cijfer	Toelichting	
Vorbereiding, inspelen begin van de partij			
Einde partij afwikkeling			
Toezicht op functie schrijver en bordenist			

Theorie		Eindresultaat	
---------	--	---------------	--

Plaats _____

Datum _____

Paraaf

BIJLAGE 4

EXAMENNORMEN EN -VERKLARING ARBITER 4.

Voor ieder van de vier categorieën wordt een deelresultaat "geslaagd" of "afgewezen" bepaald.

- Voor alle categorieën wordt per categorie het deelresultaat als volgt vastgesteld:
 - **Deelresultaat cijfers voor de kernaspecten van de categorie 1, 2, 3 en 4**

Geslaagd	Geen cijfer lager dan zeven (7).
Afgewezen	Een of meerder cijfers zes (6) of lager.

- Het eindresultaat wordt als volgt bepaald:
 - **Eindresultaat deelresultaat**

Geslaagd	Geslaagd voor alle vier categorieën.
Afgewezen	Een of meer deelresultaten "afgewezen".

- Cijferverklaring:
 - **Cijfer** **Omschrijving**

Acht	(8)	Enkele kleine op- of aanmerkingen. Maakt geen storende fouten.
Zeven	(7)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt geen storende fouten.
Zes	(6)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt een enkele storende fout.
Vijf	(5)	Verschillende op- of aanmerkingen. Maakt bij herhaling storende fouten.
Vier	(4)	Voldoet in het geheel niet aan de te stellen eisen.

EXAMENRAPPORT ARBITER

4

Naam _____ Docent _____

Bondsnr. _____ Examinator _____

LIBRE GROOT

geslaagd of afgewezen

Categorie 1	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			

BANDSTOTEN GROOT

geslaagd of afgewezen

Categorie 2	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			

ANKERKADER 47/2

geslaagd of afgewezen

Categorie 2	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			

DRIEBANDEN GROOT

geslaagd of afgewezen

Categorie 2	Cijfer	Toelichting	
Opstelling en Positie kiezen			
Annonceren en Beslissingen nemen			

HOUDING

geslaagd of afgewezen

Categorie 3	Cijfer	Toelichting	
Houding			
Presentatie			

PROCEDURES

geslaagd of afgewezen

Categorie 4	Cijfer	Toelichting	
Vorbereiding, inspelen begin van de partij			
Einde partij afwikkeling			
Toezicht op functie schrijver en bordenist			

Theorie		Eindresultaat	
---------	--	---------------	--

Plaats _____

Datum _____

Paraaf